Štev. 26. V Trstu, torek dne 26. januarja 1915. Letnik XL.

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24·—
za pol leta . . . . . „ 12·—
za tri mesece . . . . . „ 6·—
Za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . „ 5·20
za pol leta . . . . . „ 2·60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone

Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . *mm* po 10 vin.
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . *mm* po 20 vin.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 5·—
vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2·—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Plača in tožbe se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652.

Artiljerijski boji na rusko-poljskem in gališkem bojišču

Odbiti ruski napadi v Karpatih. - Na Francoskem in v Alzaciji artiljerijski in infanterijski boji.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ, 25. (Kor.) Uradno se objavlja: 25. januarja.

Na Poljskem in v Galiciji nobenih bistvenih odgodkov. Le ob Nidi se je vršil živahen artiljerijski boj.

V svrho zopetne osvojitve od nas osvojenih pozicij v dolini zgornjega Unga pri Vezerszallasu izvršeni ruski protinapadi so bili krvavo odbiti.

Poskus nasprotnika, da bi prodri pri Rafailowi, se je popolnoma ponesrečil. Sovražnik se je umaknil preko Zielone.

Tekom bojev v zadnjih dveh dneh smo ujeli v Karpatih 1050 Rusov.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Šef avstro-ogrskega generalnega štaba novemu šefu nemškega generalnega štaba.

DUNAJ, 24. (Kor.) Iz stana vojnih poročevalcev javljajo:

Vsled vesti o imenovanju generalnega lajtnanta von Falkenhayna šefom generalnega štaba in generalom pehote je šef avstro-ogrskega generalnega štaba, general pehote baron Conrad Hötzendorf, odposlal generalu nastopno brzojavko: »Povodom ravnokar mi sporočenega imenovanja Vaše ekscelence šefom generalnega štaba vojske na bojišu, prosim Vašo ekscelenco, da v mojem in v imenu podrejenega mi avstro-ogrskega generalnega štaba izvolite sprejeti najsrčneje kameradske čestitke. Prosim, bodite uverjeni, da polagam veliko vrednost v to, da bom tudi v resnem ča u izkušane zaupne razmere zvezanih generalnih štabov dalje negoval in jih napravim najiskreneje, pri čemer sem uverjen, da mi je zagotovljena popolna podpora Vaše ekscelence.

General Conrad.«

Neresnične ruske vesti o dogodkih pri Przemyslu.

DUNAJ, 24. (Kor.) Iz stana vojnih poročevalcev javljajo: Petrograjska brzojavna agentura se obrača v sporočilu, po formi podobnem dementiju, proti navedbi našega uradnega komunikeja od 8. t. m., ki posebno vztraja pri trditvi, da se trdnjava Przemysl brezvspešno napada ter da je med četami, ki obkoljujejo trdnjavo, nastal upor. Dementiju je pridodana pripomba, da so Rusi pred Przemyslom izgubili doslej le šestdeset ujetih mož.

Ta razglasitev je brez vsake podlage. Uradni komunike od 8. t. m. niti ni govoril o Przemyslu. Naše oficijelne razglasitve v mesecih december in januar so sploh le v dveh slučajih omenjale trdnjavo, namreč pri ugotovitvi vojno pravo kršečega dejstva, da so se ruski oddelki posluževali avstro-ogrskih uniform, potem ob zavrnitvi vesti v ruskih časopisih, češ, da je trdnjava Przemysl dne 10. decembra m. l. poslala k sovražniku parlamenterja.

Dozdeva se, da s tolikim naglasom izdana objava petrograjske brzojavne agenture ima služiti le namenu, da oi uverila svet, da so Rusi pred Przemyslom doslej res izgubili le šestdeset ujetnikov — kar je smešna navedba, ki bi jo morali najmanje dvajsetkrat pomnožiti, da bi bila vsaj približno resnična.

Povratek nadvojvode Karla Frana Josipa na Dunaj.

DUNAJ, 25. (Kor.) Nadvojvoda Karl Fran Josip se je s spremstvom včeraj zvečer povrnil iz nemškega glavnega stana semkaj.

Ruski ujetniki se v avstrijskem ujetništvu počutijo dobro.

BUDIMPEŠTA, 25. (Kor.) Ruski ranjenci, nahajajoči se v debrecinski bolnišnici, so naslovili na svojce pisanje, ki se glasi: Dragi bratje v Gospodu! Mi podpisani ruski vojaki smo dospeli v ogrsko mesto Debreczin, kjer nas lečijo z največjo pozornostjo. Ne moremo z besedami izreči svoje zahvale za izvrstno postrežbo. Prosimo vas, dragi sorodniki, povejte doma vsakomur, da je ruski vojak srečnejši v ogrskem ujetništvu, kot ob mirnem času doma. Ako naletite doma na ogrske ujetnike, odkrite se jim, kajti pogumni so na bojišču in plemenitega srca nasproti ruskim ranjencem. Prosimo boga, da naj bi blagoslovil Madžare. Naše rane so sedaj že zaceljene.

Pritožbe svojcev mobiliziranih radi premajhne podpore je vlagati na pristojne komisije, ne na osrednje oblasti.

DUNAJ, 25. (Kor.) V zadnjem času so se večkrat dogajali slučaji, da so se svojci mobiliziranih pritožili radi odrekanja ali premajhne odmere državne podpore direktno na osrednje oblasti.

Ker so glasom določil zakona glede podpore za preživljanje za svojce mobiliziranih določila preskrbljevalne komisije končno veljavna, je ministrstvo za deželno brambo, ki je poklicano v izvedenje tega zakona, odločevalo glede takih od strank podanih spisov lahko samo v zelo redkih slučajih, medtem ko se je morala večina istih odstopiti imenovanim komisijam v rešitev. Te komisije so dobile nalog že takoj v začetku vojne, da naj glede vlog in pritožb strank samo pregledajo svoje odloke. Zato je v svrho, da se stvari ne zavlečejo, priporočljivo, da se take prošnje ne vlagajo na osrednje oblasti, temveč vedno na pristojno preskrbovalno komisijo.

K novemu pozivnemu razglasu.

DUNAJ, 25. (Kor.) K novim vpoklicom, oziroma priglasom se javlja:

Eden najvažnejših predpogojev za uspešno vojevanje so one odredbe, ki skrbe za izpolnitev nastalih vrzeli v armadi. Naloga vojaške uprave mora biti, da poskrbi brez odloga potrebna nadomestila za poznejše čase za armado, pri čemer je upoštevati, da je treba pred odhodom na vojno še temeljitega izvežbanja in da mora biti pred vpoklicom k vežbanju dovolj časa za izvedbo naborov in vpoklicov.

Kakor znano, so bili potrjeni črnovojniki leta 1878—1886 upoklicani za 1. oziroma 15. februar. V izvrševanju svoje dolžnosti mora vojaška uprava sedaj skrbeti, da se pokličejo k naborom še nekateri nadaljni letniki črnovojnikov, ki so še na razpolago.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN, 25. (Kor.) Veliki glavni stan, 25. januarja:

Vzhodno bojišče.

V Vzhodni Prusiji artiljerijski boj na fronti Lötzen, vzhodno od Gumbinnena in severno. Sovražnik je bil vsled našega ognja prisiljen, da je izpraznil posamezne pozicije juhovzhodno od Gumbinnena. Severovzhodno od Gumbinnena so bili sovražni napadi odbiti s težkimi izgubami za Ruse.

Na severnem Poljskem nobenih izprememb.

Vzhodno od Pilice se ni zgodilo ničesar bistvenega.

Vrhovno armadno vodstvo.

BEROLIN, 24. (Kor.) Wolffova pisarna javlja: Od včeraj je osebni promet med Ostrovim in Lodzem zopet začel, tako, da se more na nemških železnicah voziti od Lodza do Lille.

Odredbe nemškega generalnega guvernerja v Belgiji.

BRUSELJ, 25. (Kor.) Generalni guverner je s posebno naredbo določil, da se pripadnikom nemške države in Nemčiji nesovražnih dežel dovoli podaljšanje roka, delno plačilo ali popolni oziroma delni odpust belgijskih direktnih državnih, provincijalnih in občinskih davkov, če je bil dolžnik vsled izbruha vojne prisiljen, zapustiti svoje belgijsko bivališče in je bil s tem gospodarski tako občutno oškodovan, da je bila njegova zmožnost za plačevanje davkov zmanjšana. Predlogi se morajo poslati z natančno utemeljitvijo in z davčnim listkom in drugimi prilogami predsedniku civilne uprave one province, kjer je imel dotičnik svoje bivališče.

Resnica o izgubah.

BEROLIN, 24. (Kor.) Nasproti trditvi v časopisju trosporazuma, češ, da je Nemčija izgubila 1,200.000 mož na mrtvih, ranjenih in ujetih, javljajo »Berliner Tageblattu« od zanesljive strani, da skupno število naših izgub na mrtvih, ranjenih in ujetih komaj prekorača število v Nemčiji ujetih Francozov, Rusov, Belgijcev in Angležev. Tudi ni smeti pozabiti, da se je mnogo tisočev lahko ranjenih že vrnilo zopet na fronto. Upanje, naših sovražnikov, da je odporna sila Nemčije vsled odhodov bolj oslabljena, nego ona njenih sovražnikov, je torej sleparsko. Že iz okolnosti, da so naši sovražniki samo na ujetnikih skoro toliko izgubili, kolikor iznašajo naše skupne izgube, izhaja jasno, na kateri strani je v resnici razloga, da z resno skrbjo zro v bodočnost.

5000 nemških, avstrijskih in ogrskih državljanov izgnanih iz Petrograda.

PETROGRAD, 24. (Kor.) Kakor poroča list »Rječ« z dne 16. t. m., se ceni število nemških, avstrijskih in ogrskih podanikov, ki morajo na ukaz velikega kneza Nikolajeviča dne 25. t. m. zapustiti Petrograd, na 5000. Mestni poglavar petrograjski razglaša, da se pri sovražnih inozemcih neslovanske narodnosti ne bo delalo izjem.

Zakonska predloga glede patentnega prava sovražnih podanikov v ruskem ministrskem svetu odbita.

KOPENHAGEN, 25. (Kor.) Kakor poroča rusko časopisje, je bila zakonska predloga glede patentnega prava sovražnih podanikov v ruskem ministrskem svetu od pravosodnega ministra Ščeglovitova odbita. Minister se je zavzel za preodkaz dotičnih patentov in privilegijev za čas vojne v rusko državno porabo. Na ta način bi se lahko zadostilo ruski industriji in trgovini.

Zdravstveno stanje brunšviskega dednega princa.

BRUNŠVIK, 25. (Kor.) O zdravstvenem stanju dednega princa je bilo izdano sledeče poročilo:

Po včerajšnjem mrzličnem napadu se je temperatura danes zopet zvišala. Vzrok je neznan.

Z nemško-francoskega bojišča.

BERLIN, 25. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 25. januarja.

Zapadno bojišče.

Pri Nieuportu in Ypernu so se vršili le artiljerijski boji.

Jugozapadno od Berry au Baca smo izgubili neki strelski jarek, ki smo ga pred par dnevi iztrgali Francozom.

Dočim se je vršil včeraj severno od taborišča Chalons le artiljerijski boj, je prišlo danes tamkaj tudi do infanterijskih bojev, ki še trajajo.

V Argonskem lesu severno od Verduna in severno od Toula živahne artiljerijske akcije.

Francoski napadi na Hartmannsweiler Kopf so bili vsi odbiti.

Boji v Vogezih so za Francoze zelo izgubonosni. Najdenih je bilo nič manj kakor 400 mrtvih francoskih lovcev. Število francoskih ujetnikov je še večje.

Vrhovno armadno vodstvo.

PARIZ, 23. (Kor.) Neki »golob« je vzletel dne 20. t. m. nad Reims, moral pa se je umakniti vsled obstreljevanja po francoski artiljeriji. Nekega drugega »goloba«, ki je letel v smeri proti Parizu, so opazili nad Chauinesom in so ga francoska letala zasledovala, ali mogel je zopet doseči nemške linije.

PARIZ, 24. (Kor.) Vojni minister Millerand namerava mobilizirane poslance, kakih 20 po številu, ki so doslej ostali v fronti, imenovati za častnike.

Angleški letalec obkrožen od sedmerih nemških letalcev.

LONDON, 24. (Kor.) Admiraliteta poroča: Dva angleška letalca sta obiskala Zeebrügge. Povodom nekega prejšnjega rekognosciranja je bil eden letalcev obkrožen od sedmerih nemških letalcev. Bil je lahko ranjen, vendar se mu je posrečilo, da je ušel. Nadaljeval je svojo pot in rešil dano mu nalogo.

Krivo poročilo, da bi bili Nemci iz cerkve v Brochowu odnesli Chopinovo spominsko ploščo.

BEROLIN, 25. (Kor.) Wolffov urad poroča: Petrograjska brzojavna agentura je sporočila, da so Nemci odnesli iz cerkve v Brochowu pri Sochaczewu, kjer je bil krščen Chopin, tam nahajajočo se spominsko bronasto ploščo.

Poročilo je zlagano v svrho, da bi naščuvali Poljake proti Nemcem. Novejša Chopinova literatura ne pozna nobene bronaste plošče v cerkvi v Brochowu, pozna pa železni obelisk v kraju Zelazola Wola pri Brochowu, kjer je bil rojen Chopin.

Imenovano rusko zlagano poročilo ima ravno v tem slučaju čuden okus. Chopin v svojem dnevniku z leta 1831 pozdravlja vendar v Varšavo vdrle Ruse kot barbare, pred katerimi ni varna nobena hiša, niti cerkev, niti šibke ženske, niti mrliči v grobovih. Večkrat je vzkliknil: Bog, ali še čakaš? Ali mera moskovičanskih umorov ni še polna in zrela za tvoje kraljestvo? Ali si morda tudi ti Moskovit?

Nemški napad na Dünkirchen.

LONDON, 25. (Kor.) Admiraliteta potrjuje napad nemških letal na Dünkirchen i pravi, da ni bila napravljena nobena posebna škoda. Ena bomba je padla pred amerikanski konzulat in je razbila vsa okna in pohištvo.

Pobegel francoski stotnik.

MONAKOVO, 24. (Kor.) Komandatura v Jngolstadtu sporoča, da je v soboto zvečer iz fortov pri Jngolstadtu pobegnil neki francoski stotnik.

Lodge v ameriškem senatu proti kupovanju tujih ladij.

LONDON, 24. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Washingtona z dne 22. t. m.: Lodge je v senatu govoril proti bilu glede kupovanja tujih ladij za Zedinjene države. Izrekel je mnenje, da se tako Zedinjene države zapletejo lahko v vojno ne samo z Angleško, temveč tudi s Francijo, Rusijo in Japonsko. Nakup interniranih nemških ladij bi pomenil dar v znesku 30 do 40 milijonov dolarjev in podporo za eno vojskujočih se strank in bi se ne dal spraviti v sklad z nevtralnostjo. Tako dejanje bi se tudi lahko smatralo kot sovražno.

Postopanje Rusov in Angležev v nasprotju z mednarodnim pravom.

CARIGRAD, 24. (Kor.) Uradno javljajo: Ruske torpedovke vozijo, kadar dobivajo prilike za to, v odprta, nezavarovana pristanišča Črnega morja, obstreljujejo privatna poslopja in potapljajo ribiške barke. Dne 20. t. m. so tem protipravnim činom pridružili še novega, ko so v okolici Atina ob Črnem morju odvzeli neko ribiško barko ter odveli dva ribiča, ki sta bila v njej.

CARIGRAD, 24. (Kor.) Uradno javljajo: V nasprotju z mednarodnim pravom in pravili človečnosti so začeli Angleži napadati obrežno področje Hodžev. Dne 12. je poizkušala neka križarka, da bi s pomočjo šalup v pristanišču Habia Dženda izkrcala čete. Ker se je obrežna straža uprla, je križarka bombardirala pristanišče in je potem odplula v smeri proti Dahkianu.

Dohodki pruskih državnih železnic.

BERLIN, 25. (Kor.) Prometni dohodki pruskih državnih železnic so dosegli decembra meseca nad 95 odstotkov dohodkov prejšnjega leta, kar je dokaz za živahno gospodarsko življenje.

Previdnostne odredbe v Havru.

HAVRE, 24. (Kor.) Vojaški guverner je odredil, da notranja razsvetljava privatnih hiš v Havru in v okoliških občinah v nočnih urah ne sme biti vidna od zunaj, a razsvetljava javnih poslopij, delavnic in prodajaln da mora biti skrčena na najmanjšo mero in izložbena okna da morajo biti zastrta.

Kanadska konjenica za Egipt.

LONDON, 25. (Kor.) »Times« poročajo iz Toronta: V zapadni Kanadi so bili ustanovljeni konjeniški polki, ki bodo služili z angleško in indijsko konjenico v Egiptu.

Millerand v Londonu.

LONDON, 25. (Kor.) Francoski vojni minister Millerand, ki je prispel semkaj v svrho konference z angleškim vojnim ministrom Kitchenerjem, se je vrnil danes v Francijo. Bil je sprejet od kralja in je posetil ministrskega predsednika Asquitha in državne tajnike Georga, Churcilla in Haldana.

Vojna s Turčijo.

CARIGRAD, 24. (K.) V nekem pregledu o militaričnem položaju v Kavkazu konstatira »Tanin«, da so ruski komunikeji krivi, ali pa vsaj pretirani. Poizkus Rusov, da bi zajeli levo krilo turške armade vzhodno od Olty, da se je ponesrečil spričo izredne hrabrosti turških čet. Te niso zapustile pokrajine, ki so jo zasedle na ruskem ozemlju in so le iz taktičnih ozirov zapustile nekatere brezpomembne točke. Ruske izgube začetkom vojne so še enkrat tolike, nego turške. Zdravstveno stanje turške vojske je izvrstno.

CARIGRAD, 24. (Kor.) Iz Erzingjana v Anatoliji javljajo, da je dospela tjakaj četa ruskih ujetnikov, obstoječa iz 32 častnikov in 2400 mož. Glasom njihovih izpovedb so čete iz Turkestana, privedene pred kratkim v Kavkaz, imele v zadnjem času tako velike izgube, da je število mnogih stotnij padlo na 20.

Sibirske čete v kavkaški armadi.

CARIGRAD, 24. (Kor.) Kakor poročajo listi, so bile poslane sibirske čete, ki so na mraz bolj navajene, v ojačenje ruske kavkaške armade.

Gradnja železnice v Mali Aziji.

CARIGRAD, 24. (Kor.) V Anatoliji so začeli z gradnjo stranske črte anatolske železnice, ki ima ustanoviti zvezo v Sivaz

Vesti o preganjanju otomanskih Grkov izmišljene.

CARIGRAD, 24. (Kor.) Agence Ottomane »Milli« objavlja nastopno uradno objavo:

Nekateri grški listi so v zadnjem času poročali, da so otomanski Grki v Aivali preganjani ter da jih je bilo nekaj ubitih. — Glasom uradno izvedene preiskave in potrdila grškega metropolita samega so te vesti le zlobne izmišljotine.

Vojna v kolonijah.

TORONO, 24. (Kor.) Naturaliziranega Nemca Emila Nericha so zaprli, ker je obdolžen, da je šel na roko nemškemu poročniku Zegrowu, ko je ta poizkušal ubežati iz Kanade. Nerich je posestnik največje tovarne igrač Kanade in pripada najbolji družbi v Toronto. Predlog, da bi ga izpustili proti jamstvu, je bil odklonjen. Poročnik Zegrow ostane v zaporu kot vojni ujetnik.

(Toronto je glavno mesto provincije Ontario v Kanadi, angleški severni Ameriki.)

Angleški poraz in izgube v južnozapadni Afriki.

BEROLIN, 25. (Kor.) Wolffov urad poroča o težkem porazu Angležev v južnozapadni Afriki. Neko uradno poročilo guvernerja nemške južnozapadne Afrike potrjuje poraz pri Sondfontainu dne 25. septembra 1914. Glasom tega potrdila so bili v bitki pod vodstvom obrstlajtnanta Heilbrecka uničeni trije angleški švadroni od naših čet. 15 častnikov, med temi tudi poveljnik polkovnik Grant in 200 mož je bilo ujetih in 2 topova zaplenjena. Izgube na naši strani so bile: 2 častnika in 12 mož padlih in 25 ranjenih.

Po uradnem angleškem poročilu iz Pretorije začetkom meseca oktobra se nasproti temu cenijo angleške in afrikanske izgube na 15 mrtvih, 41 ranjenih, 7 pogrešanih in 35 ujetih.

LONDON, 25. (Kor.) Reutrejev urad uradno poroča iz Pretorije:

Sovražnik je napadel s 1.200 možmi Kempa inMaritza Upnigton, a je bil vržen nazaj. Na bojišču je pustil 12 mrtvih in 33 ranjenih, 96 mož pa je bilo ujetih. Angleži so imeli 3 mrtve in 22 ranjenih.

Wolffov urad pripominja k temu poročilu: Kako je treba ceniti južnoafriške izgubne podatke Angležev, kaže ravnokar razglašeno poročilo južnoafriškega guvernerja o bitki pri Santfontainu.

Osepnice v Avstriji.

DUNAJ, 25. (Kor.) Iz državnega oddelka ministrstva za notranje zadeve se poroča:

Od 17. do 23. januarja je bilo v avstrijskem državnem ozemlju konstatiranih 237 slučajev obolelosti na osepnicah, med njimi 125 na Dunaju, 11 v Knittelfeldu in 6 v sv. Mihaelu pri Leobnu. V dveh slučajih na Dunaju gre za vojaški osebi, ki ste dospeli z bojišča.

Položaj na Portugalskem.

LONDON, 25. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Viga: Potniki iz Portugalske zagotavljajo, da je položaj nenavadno resen. 300 oficirjev je baje v znamenje solidarnosti z uporniki položilo meče in nočejo iz vojašnice, kjer se smatrajo kot zaprte. To se vrši v protest proti vojnemu ministru, ki je bil poprej monarhist in je prestopil sedaj v republikansko stranko.

Železniška nezgoda.

DUNAJ, 25. (Kor.) Ravnatelistvo prog državnoželezniške družbe razglaša sledeči razglas: Danes, dne 25. t. m. ob 6. uri 30 minut zjutraj je bil iz Amsterlitza vozeči, v Brno ob 6.23 zjutraj dospeli delavski vlak štev. 752 pri postajališču Schmitz od tovornega vlaka štev. 9669 vsled tega zadet, ker je bil signal za kritje povožen. Tri osebe so bile ubite, več pa ranjenih. Preiskava se vrši.

Žitni trg.

DUNAJ, 25. (Kor.) Glede koruze, ječmena in ovsa nobenih zaključkov. Vreme: sneg.

VRATISLAVA, 25. (Kor.) Pšenica 25.50, rž 21.50, oves 20.60.

Portugalski vojni minister hoče odstopiti.

LIZBONA, 24. (Kor.) Med ministrskim svetom je izjavil vojni minister, da je sklenil odstopiti.

Boj za osvobojenje Maroka iz francoskega gos. odst. d.

Iz Carigrada nam javlja korespondenčni urad dne 24. t. m.:

»Tasvir i Efkiar« objavlja tri pisma maročanskega poglavarja Abdula Malika, došlega v Carigrad iz Casablanke.

V pismu, datiranem dne 14. decembra m. l., piše Abdul Malik, ki se podpisuje »Emil Maroški«,da se mu je po petnajstdnevnih bojih posrečilo zavzeti Fez. Francozi da so na begu poizkusili, da bi sežgali živila in zaloge municije, kar pa se jim ni posrečilo. Maročanom je padel v roke bogat plen. Da-si so se morali na ravnini boriti proti Francozom, so bile njihove izgube vendar neznatne, dočim so Francozi izgubili 3500 mrtvih in ujetih, kakor tudi mnogo ranjencev. Med vplenjenim vojnim materijalom se nahaja več strojnih pušk, devet topov, med temi trije veliki z znatnim kalibrom, v stanju sposobnosti za vojno; razun tega mnogo orožja in dva sanitetna oddelka. Prebivalstvo zopet osvojenega ozemlja se pridružuje četam, borečim se pod Abdul Malikom. Po zavzetju Feza se je vršilo v veliki mošeji ob velikem sijaju čitanje »fetva«, v katerem se v imenu sultana-kalifa proglaša sveta vojna. Abdul Malik je izjavil v navdušenem govoru, da je — čim je kalif napovedal sveto vojno — vsem vernikom v dolžnost, da se udeleže te vojne. Abdul Malik je pozval Maročane, naj se borc, da svojo deželo zopet iztržejo Francozom, ki so si jo prilastili na krivičen način.

Pozivni razglas.

Na podlagi Najvišje zaukazanega sklica cele c. kr. in kr. ogrske črne vojske se pozovejo na črnovojno službovanje z orožjem, ako se na prebiranju spoznajo, da so sposobni za to:

1. V letih 1891 rojeni črnovojni zavezanci, ki so bili na naboru ali na popreskušnji spoznani za „nesposobne za orožje“ ali so bili do 31. dne julija 1914. l. po vnovičnem zdravstvenem pregledu odpuščeni iz skupne vojske, vojne mornarice, deželne brambe ali orožništva.

2. v letih 1895 in 1896 rojeni črnovojni zavezanci in

3. tisti v letih 1878, 1879, 1880 in 1881 rojeni črnovojni zavezanci, ki so — ne da bi bili prej v avstrijsko-ogrski monarhiji zavezani vojni dolžnosti — dosegli avstrijsko ali ogrsko državljanstvo šele po 31. dnevu decembra tistega leta, v katerem so dovršili 33. leto starosti, in jim, ne krateč njihove črnovojne dolžnosti, ni bilo treba priti na nabor.

Na prebiranje niso dolžni priti:

a) Tisti, ki opravljajo že sedaj — tudi brez orožja — in sicer vsaj od 10. dne januvarja 1915. l., pri črni vojski zavezanih korporacijah pa od 26. dne oktobra 1914. l., črnovojno službo ali sicer vojaško službo, dokler so v tem razmerju,

b) zdravniki (doktorji medicine),

c) vojaški gažisti v pokoju in v razmerju izven službe, potem vsi, ki so služili pri vojakih in uživajo državno preskrbo.

d) osebe, ki nimajo ene noge ali ene roke, ki so slepe na obeh očeh, ki so gluhoneme, bebaste in sodno proglašene za blazne, umobolne ali slaboumne, ako se ni itak že doslej izreklo, da so oproščene črnovojne službe, nadalje drugi bolniki na umu in taki, ki imajo božjast, vsi ti, ako je na prebiranju predložen zadeven ukaz.

Prebiranje:

Da se preskusi njihova sposobnost za črnovojno službo z orožjem, se pozivljajo oznamenjeni črnovojni zavezanci, da pridejo pred komisijo za prebiranje črne vojske. Te komisije bodo uradovale v času od 10. dne februarja do 3. aprila 1915. l.

Kraj, dan in ura uradovanja se razglasi s posebno objavo.

Kateri komisiji za prebiranje je odkazan posamezni črnovojni zavezanec, se ravna po njegovem bivališču ob času, ko se izda ta razglas.

Črnovojnim zavezancem se dovoljuje brezplačna vožnja po železnicah in parnikih v stojališče komisije za prebiranje in nazaj. Kdor želi to ugodnost, mora v občini bivališča (na občinskem uradu, magistratu) v času do konca januarja 1915. l. prositi za izdajo črnovojne izkaznice.

Vsi zgoraj pod 3 oznamenjeni črnovojni zavezanci, ki bivajo v drugem političnem okraju, ne v okraju svoje domovinske občine, končno morda v posebni objavi sicer še oznamenjeni črnovojni zavezanci se morajo na vsak način, in sicer v času **do konca januarja 1915. l.** zglasiti na občinskem uradu (na magistratu) občine svojega bivališča s svojimi listinami, n. pr. krstnim ali rojstvenim listom, domovnico, delavsko ali poselsko knjižico itd. in dobijo tam črnovojno izkaznico.

Črnovojno izkaznico je treba skrbno hraniti in jo prinesti seboj na prebiranje.

V tem razglasu oznamenjeni črnovojni zavezanci, ki so bili z nepremagljivimi ovirami zadržani priti na prebiranje ob dneh, ki pridejo zanje v poštev, se morajo predstaviti komisiji za dodatno prebiranje. Kdaj in kje bodo poslovale te poslednje komisije, se objavi posebej.

Odhod v službovanje:

Tisti, ki so bili na prebiranju spoznani, da so sposobni za službovanje, se pozovejo za poznejši čas.

Kdaj in kam morajo odriniti v službovanje tisti, ki so spoznani za sposobne, izvedó na prebiranju.

Tisti, ki so bili na dodatnem prebiranju spoznani za sposobne, morajo odriniti v službovanje **v 48 urah potem, ko so bili odbrani.**

Ugodnosti:

Tisti črnovojni zavezanci, ki spadajo med osebe, imenovane v § 29 vojnega zakona (osvečeni duhovniki, nameščenci v duhnem postirstvu ali v duhovski učiteljski službi, kandidati duhovskega stanu zakonito priposnanih cerkev in verskih družb) se ne privzemajo na črnovojno službovanje z orožjem; priti morajo na prebiranje in prinesti seboj dotične listine ter dokazati to svojo lastnost.

Črnovojnim zavezancem, ki so dokazali po vojnem zakonu za ugodnost enoletne prezentne službe določeno znanstveno usposobljenost ali svoječasno na naboru ali jo dokažejo sedaj na prebiranju, se podeli dovoljenje nositi znak enoletnih prostovoljcev v času svojega črnovojnega službovanja.

V tem razglasu oznamenjeni črnovojni zavezanci morejo, ako so bili na prebiranju spoznani za sposobne, prostovoljno vstopiti tudi v skupno vojsko, vojno mornarico ali deželno brambo. Zgoraj pod 2. imenovani vstopijo, ker še niso zadostili svoji naborni dolžnosti, na prezentni in skupni službeni čas, ki ga je odslužiti po določilih vojnega vojnega zakona o prostovoljnem vstopu. Zgoraj pod 1. ali 3. imenovani lahko prostovoljno vstopijo ali na triletni — v vojni mornarici štiriletni — prezentni službeni čas ali pa na dobo vojne.

Po prezentaciji pa je prostovoljni vstop v vseh teh primerih dopusten le pri tistih vojaških krdelih, katerim je bil dotičnik pridelen za črnovojnika.

Poziv in prebiranje bosensko-hercegovinskih deželanov.

Naznanja se, da se pozivljajo tudi gori oznamenjenim črnovojnim zavezancem ustrezajoče skupine v razvidnosti druge rezerve službi zavezanih bosensko-hercegovinskih deželanov na službovanje z orožjem. Kolikor bivajo v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, se morajo zglasiti med 29. dnem januarja in 5. dnem februarja 1915. l. na občinskem uradu, oziroma na magistratu občine svojega bivališča ter prinesti seboj v tem razglasu imenovane listine, kjer dobijo izkaznico, ki jo je treba skrbno hraniti in s katero morajo priti kar najhitreje na prebiranje k c. in kr. dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu, v katerem je njihovo bivališče.

Službenim zavezancem v razvidnosti druge rezerve se dovoljuje na podstavi izkaznice brezplačna vožnja po železnicah in parnikih k najbližnjemu c. in kr. dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu in nazaj.

Kdor ne sluša teh ukazov, se strogo kaznuje po obstoječih zakonih.

C. kr. namestništveni svetnik v Trstu

dne 26. januvarja 1915. l.

Domače vesti.

„VEČERNA EDINOST“ izide danes ob 5 in pol popoldne.

Zamenjavanje obrabljenih in poškodovanih bankovcev. Avstro-ogrska banka javlja: Često je čuti v zadnji čas izmed prebivalstva pritožbe proti avstro-ogrski banki radi slabega stanja manjših not, izlasti onih po 2 K. Tu treba uvaževati, da se ravno te male note v veliki množini izdajajo četam na bojišču ter da se tam seveda veliko bolj obrabljajo, nego navadno. Dokler krožijo te note, ne more banka sama odpomoči. Tu je potrebno sodelovanje občinstva, ki naj take note enostavno odnaša na bližnje bančne blagajne, kjer jih takoj zamenjajo z brezhibnimi.

V Opatiji je bilo dne 21. januarja navzočih 551 zdraviliških gostov.

Ker ni bil sprejet v avdijenco, je ukradel suknjo. V nedeljo popoldne ob treh se je v Lloydovi palači sluge Antonu Aržinšku predstavil 30letni Karel Drioli, ki stanuje v ulici Pozzacchera št. 2. Drioli je Aržinška prosil, naj ga javi pri Lloydovem ravnatelju g. Fran furterju ter je to svojo prošnjo podprl s tiditvijo, češ, da ga gosp. Frankfurter pozna. Arzinšek mu je res ustregel in šel k ravnatelju g. Frankfurterju ter mu javil, da neki Karel Drioli prosi za avdijenco pri njem. Gosp. Frankfurter je pa rekel Arzinšku, da Drioli ga ne pozna, sicer naj pa Drioli pride poznoje. Arzinšek se je vrnil iz ravnateljeve sobe in to povedal Drioliju, a nato je moral z nekimi akti nekam drugam. Pustil je torej Drioli-ja in šel po svojem opravilu. Ko se je pa vračal nazaj, je srečal Drioli-ja v veži palače, in glej: dočim je Drioli imel prej na sebi precej ponošen havelok, je imel sedaj lepo suknjo. Sluteč, da je to suknjo Drioli ukradel v palači, je Arzinšek takoj pozval redarja in dal Drioli-ja aretirati. No dognalo se je, da je bila suknja, s katero je hotel Drioli iz Lloydove palače, last dvornega svetnika Mitheuscheta: porabivši priliko, da je bil sam, je bil Drioli ukradel suknjo, ki je vredna 80 kron. Drioli je bil odveden na policijski komisarijat v ulici della Muda vecchia, kjer je celo priznal, da je bil šel v Lloydovo palačo z namenom, da bi tam kaj ukradel.

Požar na parniku. Minole sobote zvečer okoli desetih, je izbruhnil požar na parniku „S. Giusto“, ki vozi med Trstom in Koprom in ki je bil tedaj vsidran ob lesenem pomolu v koprskem pristanišču. Mnogo finančnih stražnikov, pristaniščni paznik in drugi ljudje so takoj pričeli gasiti in posrečilo se jim je, da so tudi kmalu pogasili. Vendar je pa ogenj napravil kakih 5000 kron škode. Kakor se je pozneje dognalo, je zanetil ogenj 47-letni težak in znani pijanec Karel Rigo, doma iz Buzeta. Rigo se je bil pripeljal v Koper s parnikom „Vettor Pisani“, se potem v Kopru napil in šel potem pijan skrivaj spat na parnik „San Giusto“, kjer se je skril v prostor, ki služi za shrambo raznih vrvi, luči, svetiljk in drugih takih potrebščin. Tam si je prižgal svečo in potem zasmrčal. Bodisi, da je sveča dogorela, ali pa da se je prevrnila, je v onem prostoru začelo goreti. Rigo se je zbudil šele, ko je začela goreti obleka na njem. Pobegnil je nato s parnika „S. Giusto“ in se skril na parnik „Vettor Pisani“, kjer so ga pozneje našli: imel je levo nogo hudo opečeno, a na glavi precejšnjo rano. Sicer je Rigo takoj sam priznal, da je po nesreči o zanetil.

Poulični tat. V nedeljo opoldne, ko so se ljudje vračali od maše iz cerkve sv. Antona starega, je 30letni brezposelni pek J. Stančič, ki prenočuje na ljudskem prenočišču v ulici G. Gozzi, pahnil neko staro ženico in ji obenem iztrgal iz rok torbico, v kateri je ženica imela novčarko s tremi kronami in par vinarji drobiža. Okradena starka, ki je skoraj slepa, je začela vpiti, nakar so nekateri pričujoči zdirjali za uzmovičem in ga tudi ujeli ter ga izročili redarju, ki ga je odvedel na policijski komisarijat v ulici Muda vecchia. Stančič je že star gost zaporov.

Umrli so: Prijavljeni dne 24. t. m. na mestnem fizikatu: Glešič Avrelija, 30 let, ul. del Salice št. 7; Glešič Anton, 8 mesecev, ul. del Salice št. 7; Samec Marija, 47 let, ul. del Molino a Vento št. 20; Deperis Klotilda, 83 let, ul. sv. Lazarja št. 23; Asquini Marija, 67 let, ul. S. Pellico št. 8; Lombardo Amalija, 63 let, ul del Ponte št. 1; Starc Rafael, 5 mesecev, Barkovlje št. 542: Randić Anelm, 70 let, ul. V. Bellini št. 12. — Prijavljeni dne 25. t. m. na mestnem fizikatu: Parovel Remigij 17 dni, ul. dello Ospedale št. 8; Cozzi Brunon, 3 mesece, ul. del Solitario št. 3; Bajte Andrej, 61 let, ul. sv. Caharije št. 3; Kerpan Angela, 4 mesece, Klonja št. 409; Milanc Karlina, 48 let, ul. Torrielli št. 8; Haffner Jera, 85 let, ul. dei Bachi št. 11; Colabrese Spiridijon, 6 mesecev, Semeniška ulica št. 1; Borghi Maria, 76 let, ul. sv. Jakoba na hribu št. 3; Giovanella Fran, 3 mesece, ul. sv. Vida št. 9; Cankel Marija, 68 let, ulica sv. Justa št. 32; Belak Karlika, 22 let, Škedenj štev. 234; Lisjak Frančiška, 80 let, ul. Rigutti štev. 9; Zlobec Renat, leto dni, ul. dei Giuliani št. 34; Čuk Ana, 7 mesecev, Rocol št. 228: Sterle Fran, 11 mesecev, ul. dello Sterpetto št. 6; Jukert Karlina, 20 ur. ul. della Ferriera št. 29; Bortoletto Ivan, 13 dni, Sv. Marija Magdalena spodnja št. 430. — V mestni bolnišnici dne 21. t. m.: Janežič Ivan 5 let; Hondrej Jurijca, 22 let; Linzi Peter, 36 let; Car Uršula, 49 let; Pertot Marija, 54 let; Drašček Karel, 39 let; Berton Anastazija, 31 let; Gregorič Štefan, 79 let; Osvaldela Renat, 3 leta; Gregor Marija, 70 let; Kokovič Karlina, 72 let; Krašovec Antonija, 72 let.

Vesti iz Goriške.

Naš goriški rojak, gospod Ignacij Gruntar, c. kr. notar v Ribnici na Kranjskem, se je odpovedal notarski službi. Nastanil se je s svojo gospo soprogo v Ljubljani.

Glavo je zmajal marsikdo, ko je čital o kraškem vodovodu, da je gotovo, da se zgradi. Ne čudimo se, da so ljudje nezaupljivi, pri nas se je že toliko obljubljalo, toliko sklenilo, izvršilo pa se je za Slovence prav malo. Kraški vodovod je velikansko podjetje in neizrekljivega pomena za prizadete kraje. Da bi se med Slovenci kaj takega napravilo, to ne gre v glavo marsikomu. Ali zagotoviti moremo vse dvomljivce, da se **kraški vodovod res zgradi.** Stvar je povsem resna, zato naj odslej nihče več ne dvomi glede zgradbe kraškega vodovoda. To bo veliko delo dalekosežnega pomena za naš kršni Kras.

Pri razpravi o kraškem vodovodu na deželnem odboru v Gorici je bil navzoč tudi tržaški namestnik princ Hohenlohe, ki je rekel v svojem govoru, da je vesel, da mu je dana nova prilika delati v korist goriške dežele, katere povspeševanje mu je vedno pri srcu. Ve, da bo dežela znala ceniti vodovod in ne opusti sedanje prilike glede dovoljenja od vlade zahtevanega prispevka. Prispevek pa mora biti zasiguran vladi nemudoma, ker se bo kmalu vršil ministrski svet, v katerem se končno določi izvršenje načrta za zgradbo kraškega vodovoda. Dovoljenje prispevka pripada sicer deželnemu zboru, ali deželni odbor lahko doseže svojo svrho s tem, da si poskrbi pritrditev za prispevek od vseh poslancev ter je tako zagotovljeno pozneje potrjenje v deželnem zboru. Namestnik se je torej sam živo zavzel za vodovod in kakor smo že poročali v nedeljo, je ministrski svet že pritrdil sklepu za zgradbo kraškega vodovoda.

Kraški vodovod. Po načrtu, ki je odobren, prične kraški vodovod v izvirkih Bistrice v višini 400 m nad morsko površino. Od tam teče vodovod v Famlje, kjer bo postaja za sesalke. Te bodo delovale z električno energijo iz električne naprave v Škocjanu, ki bo dajala moči 900 HP, termoelektrične rezerve bo 250 HP. Glede na normalni konsum vode, ostane na razpolago 700 HP, ki se porabi lahko v industrijske svrhe. Iz Famelj se dvigne vodovod v Lipovnik pri Divači. Vodovod bo imel tri glavne dele ter bo dolg 270 km in bo oskrboval 263 vodnjakov in 63 hidrantov. Preskrbljenih bo z vodo 98 krajev v goriški deželi, 9 v Tržaški okolici in 2 v Postonjskem okraju. Troškov za vodovod je proračunjenih 8.700.000 K, uprava je proračunjena letno na 37.000 K, koliko bo stalo vzdrževanje vodovoda, se ne da še proračuniti.

Pri razpravi v deželnem odboru je ministerijalni svetnik dr. Deutsch omenjal obveznosti, ki jih mora sprejeti dežela nasproti vladi, da more ta izvršiti vodovod. Obveznosti so te-le: 1. zagotovlio deželnega prispevka 500.000 K; 2. obveznost za upravo letnih 37.000 K; 3. obveznost za vzdrževanje vodovoda. To veliko delo se izvrši kot deželno podjetje po državnih tehnikih z enako ingerenco od strani deželnih tehnikov.

Troški za upravo se bodo krili s prispevkom državnoželezniške uprave, ki je dosedaj zagotovljen z zneskom 500 K, s plačili strank za odstopljeno jim električno energijo, z občinskimi vplačili itd. Letni preostanki se zberejo v poseben fond za vzdrževanje vodovoda, ki bo v deželni upravi.

Pri razpravi na deželnem odboru je hotel laški liberalec dr. Pinavčig, da naj se načrt vodovoda prenaredi tako, da bo mogoče žnjim preskrbeti s pitno vodo tudi Vipavsko dolino in da bi se podaljšal vodovod do Zagorja. Ministerijalni svetnik dr. Deutsch mu je odgovoril, da je vsaka prememba sedaj nemogoča, ker je načrt dovršen in se more odobriti le ta, ter le po tem izvršiti veliko delo. To se je upoštevalo in na to je bil odobren pri tej razpravi in potem od vseh poslancev deželnega zbora predloženi načrt, po katerem se zgradi veliki kraški vodovod.

»L'Eco«, glasilo italijanske ljudske stranke, se v eni svojih zadnjih številk obširno bavi s kraškim vodovodom in tudi omenja, da je stvar gotova; ni dvoma torej, da se v kolikor mogoče kratkem času začne graditi kraški vodovod.

O obsodbi treh Prvačkovcev pred vojno sodnijo v Gorici smo poročali pred kratkim. Pred civilno sodnijo pa se je vršila razprava proti Ivanu Gregoriču, obtoženemu, da je hujskal ljudi na postaji v Prvačini v oktobru lanskega leta, ko so odhajali k vojakom, naj ne poslušajo vojaških ukazov. Pokazalo se je, da je bil Gregorič popolnoma pijan. Obsojen je na mesec dni zapora.

Pred vojaško sodnijo v Ljubljani je bil obsojen sobni slikar Fran Motz iz Gorice, 24 let star, radi motenja javnega miru na leto dni ječe.

V Gorici se je vršila razprava proti 49-letnemu Viktorju Jaroslavu Holešaku s Češkega, obtoženemu, da je falzificiral neki dokument in razžalil nekega orožnika. Obsojen je na dva meseca strogega zapora.

»Pogreša se«...« Vsak dan čitamo v listih, da se pogreša ta ali oni vojak. Tako je v naši deželi, kakor povsodi po državi. Prosi se obenem, naj se naznani tej ali oni prizadeti osebi, ako kdo kaj ve o pogrešanem vojaku. Kolikokrat se dobijo vojaki, ki potem poročajo, da je padel ta ali oni, toda slednjič se izkaže, da tisti pogrešanec ali mrtvec še živi. Priporočamo previdnost pri takem poročanju, ki zanese še večjo žalost v družine. Oni, ki pogrešajo koga, smejo vedno upati, da se pogrešanec oglasi. Prav v zadnjem času je bilo polno takih slučajev v naši deželi.

Pogreba g. Frana Pečenka v Gorici se je udeležilo jako mnogo občinstva, prijateljev in znancev pokojnega ter spoštovane Pečenkove družine. Okrajno glavarstvo, kjer je pokojnik služboval, je zastopal namestništveni koncipist g. Svetek, namestništveni svetnik g. Rebek pa je prišel kondolirat družini na Travnik pred cerkvijo sv. Ignacija.

Ranjeni in bolni vojaki v Gorici. Došli so: Ivan Mihelič, Rihard Škrider, 20. lovskega bataljona, Anton Šrener, Blaž Verden, Ivan Tomažinčič 7. pešpolk; Anton Caneva, Alojzij Mavrič, Anton Bregant, Žiga Stabile, Josip Mučič, Jos. Windegger 27. pešpolk, Dominik Brak 97. pešpolk.

Darovi.

— Gospa Herminija Caharija je darovala nabrežinski podružnici CMD K 10.— namesto venca svojemu pok. bratu Silvestru. Iskrena hvala.

CEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja **ulici delle Poste štev. 14,** vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

:: MALI OGLASI ::

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Dve postelji, vzmeti, nove žimnice K 86·—. Popolna spalna soba z žimnicami K 290·— Via Fonderia 12, I 2318

Gostilna v ulici San Marco št. 35, toč. kraški teran prve vrste po kron 1·04 ter vipavska in istrska vina. 1229

Pertot, urar, ulica Stadion št. 26!! 16

Štedilne družinske peči :: za pečenje kruha itd. pa K 7·50, medena obešala za zavese K 3·50, prodajo CESCA, Trst, ul. Caserma štev. 14. 29

Soba sama na sonce takoj v ulici Tiziano Vecellio št. 1, II. nad. 104

Takoj se odda novo stanovanje (2 sobi sobica, kuhinja, klet podstrešje in vrt z vodo avrižinko) za kron 42 mesečno. Rojan-S. Ermacora, Via delle Guercie 24 pri liče, Rože 46

Išče se gospodično za tobakarno. Rojan, ulica Monte rosino, VIVODA. 34

Moka furlanska lastnega pridelka se prodja po 38 stotink kilogram. Ulica Farneto štev 25 47

Nova spalna soba se proda za K 240. Alighieri 12, vrata 1 49

Kupim star baker po K 160·—, med 8·, težko železo 4·50 kvintal, franko Trst. Anton Cerneca, Trst ul. Olmo št. 4. 48

Tako čudovito učinkujejo

KOLA TABLETE (Kola Dultz)

najboljša naravna hrana za možgane in živce.

Razpoloženje, mišljenje in delovanje, kakor tudi vsaka telesna kretnja, vse je odvisno od možganov. Medlost, klavernost, onemoglost, živčna slabost in splošna telesna slabost so znamenja pomanjkanja življenjske moči. — Želite počutiti se krepke, s čisto glavo in svežim spominom, tedaj rabite **Kola Tablete (Kola Dultz),** ki so najnaravnejša hrana za živce in možgane, ki istočasno čisti kri in jako pomlaja moč vsakega uda. **Kola Tablete (Kola Dultz)** vzbujajo življenjsko silo in svarilno moč ter jamčijo za občutek mladosti z njeno krepostjo, kakor tudi za uspeh in srečo. — Rabite tedaj nekaj časa dnevno **Kola Dultz,** ki ojači vaše živce. S tem izgine vsaka šibkost, nakar se boste počutili prerojene. — **Kola** so priporočeni od zdravniških avtoritet vsega sveta ter se uporabljajo v bolnišnicah in zdraviliščih. — **Zahtevajte Kola Tablete (Kola Dultz) zastonj.**

Nudim Vam priliko, da si ojačite svoje živce. Pišite mi takoj na dopisnici (označite natančen naslov) in pošljem Vam zastonj in poštnine prosto toliko KOLA TABLETE (KOLA DULTZ) da zadostujejo pridobiti Vam izgubljene moči. — V slučaju, da Vam ugajajo naročite jih več. — Pišite mi takoj (na dopisnici z natančnim naslovom) da ne pozabite.

Lekarna pri Svetem Duhu, Budimpešta VI. oddelek 425.

PODLISTEK

Madame Bovary

Roman. - Spisal Gustave Flaubert.

Ostajal je raje zunaj med zelenjem in sicer v utici. Ob tej uri je prihajal tudi Karel od svojih bolnikov. Če je bilo vroče, je poslal po jabolčnik, in trčili so na Emino zdravje.

Binet je navadno vsak večer bolj doli ob zidu lovil rake. Bovary ga je včasih povabil na majhno okrepčilo, nakar sta se pomenkovala, kako se najlažje izruvajo zamaški iz steklenic, v katerih se je nahajal jabolčnik.

Pri poizkusih, ki so sledili, je jabolčnik brizgnil v obraz onim, ki so sedeli za mizo, pri čemer je župnik dobrodušno pripomnil: »Njegova dobrota nam skače v oči«.

Bil je dober človek, in ko je nekega dne lekarnar predlagal zdravniku, naj bi vendar enkrat obiskal s svojo soprogo gledališče v Rouenu, da bi čul slovitega tenorista Lagardy, se ni radi tega prav nič vznemirjal. Homais se je čudil njegovemu molku in ga je vprašal po njegovem mnenju o gledališču, nakar je duhovnik izjavil, da smatra glasbo za nevarnejšo nravnosti kakor pa literaturo.

Lekarnar je seveda zagovarjal literaturo. Gledališče, je dejal, nam razganja predsodke in nas uči pod krinko zabave čednosti.

»Poglejte nekoliko, gospod župnik,« je nadaljeval, »Voltairove tragedije; polne so filozofskih misli, ki pomenjajo za ljudstvo pravo šolo nravnosti n življenske modrosti.«

»Videl sem nekoč igro,« je menil Binet, »z naslovom »Pariški mladič«, v kateri je nastopal general, ki je bil pošteno napit in v kateri mlad mož zapelje prodajalko, ki jo pa pozneje . . .«

»Zelo umevno,« ga je prekinil Homais, »dobi se slabo berivo, kakor se dobivajo tudi slabe lekarne; toda kar tako obsoditi najvažnejšo izmed lepih umetnosti, to bi bila blaznost, vandalska misel in vredna časov, ko so zaprli Galileja.«

»Dobro vem,« je dejal župnik, »da se dobijo dobri umotvori in dobri pisatelji, toda to tesno bivanje oseb različnega spola v razkošno urejenih prostorih, in potem te paganske obleke, šminke, luči, razburjeni glasovi, vse to vzbuja gotove izkušnjave in navdaja ljudi z nečistim poželjenjem. To je vsaj mnenje cerkvenih očetov. In razuntega,« je pripomnil z mističnim glasom, »če je cerkev prepovedala javne igre, je dobro vedela, čemu je to storila. Pokoriti se moramo njenim odredbam.«

»Zakaj,« je vprašal lekarnar, »je cerkev izobčevala igralce? Saj je v prejšnjih časih sama uprizarjala pri svojih obredih igre.«

Duhovnik je globoko vzdihnil in lekarnar je nadaljeval:

»S to stvarjo je kakor s svetim pismom, ki vsebuje marsikatero pikantno dogodbico . . . . nekatere stvari so zelo naporne!«

Župnik je postajal ogorčen, toda Homais mu je takoj pripomnil: »No, priznali boste vendar, da sveto pismo ni knjiga za mlade deklice . . . .«

»Toda to so protestanti in ne mi,« je razburjen vzkliknil župnik, »ki priporočajo biblijo.«

»To je vseeno,« je vztrajal Homais. »Jaz se naravnost čudim, da se v našem prosvitljenem stoletju obsoja duševna zabava, ki je večinoma nedolžna, navadno celo koristna, kajneda, doktor?«

(Dalje.)